

انقلاب اسلامی انقلابی بازتاب دار و قابل صدور است/ مدل دولت سلطه ستیز و عدالت خواه

انقلاب اسلامی ایران با توجه به ماهیت فراملی و اسلامی، جهانشمولی ایدئولوژی آن و موقعیت ژئوپولیتیک ایران یک انقلاب بازتاب دار و قابل صدور است.

انقلاب اسلامی ایران با توجه به ماهیت فراملی و اسلامی، جهانشمولی ایدئولوژی آن و موقعیت ژئوپولیتیک ایران یک انقلاب بازتاب دار و قابل صدور است.

کتاب «الگوهای صدور انقلاب در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران» در مورد بحث و بررسی چرایی و چگونگی تغییر و تحول در الگوی صدور انقلاب در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران به نگارش درآمده است.

بر همین اساس نویسنده به دنبال پاسخ‌گویی به پرسش‌های زیر می‌باشد: 1. الگوهای صدور انقلاب اسلامی چه تغییر و تحولی داشته و عوامل و عناصر تاثیر گذار بر آن کدامند؟ 2. معنا و مفهوم صدور انقلاب اسلامی چیست؟ 3. مبانی نظری صدور انقلاب اسلامی کدامند؟ 4. سیاست‌ها، ابزارها و اهداف صدور انقلاب اسلامی کدامند؟ 5. الگوهای صدور انقلاب اسلامی در دوران‌های جنگ، سازندگی، اصلاحات و اصول‌گرایی چه بودند؟

همچنین فرضیه‌های زیر در راستای پرسش‌های فوق مطرح شده است: 1. تغییر و تحولات داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی باعث تغییر و تحول الگوی صدور انقلاب اسلامی از صدور فیزیکی به الگوی فرهنگی شده است. 2. صدور انقلاب اسلامی به معنای تبیین و ترویج آرمان‌ها، ارزش‌ها و هنجارهای آن از طریق الگوسازی از نظام جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک دولت سرمشق است. 3. جهانشمولی ایدئولوژی اسلامی، عدالت‌خواهی ایرانی و ماهیت فراملی انقلاب اسلامی مهمترین مبانی ایده صدور انقلاب اسلامی می‌باشند. 4. مهمترین اهداف صدور انقلاب اسلامی حفظ امنیت جمهوری اسلامی، ایجاد حوزه نفوذ و ایجاد جامعه جهانی اسلامی از طریق بکارگیری ابزارهای مسالمت آمیز می‌باشد. 5. الگوی صدور انقلاب اسلامی در دوران دفاع مقدس، گسترش ایدئولوژی انقلاب اسلامی و اسلام سیاسی از طریق آگاهی بخشی و رهایی‌بخشی ملل مسلمان و مستضعف و سپس تبیین و ترویج جمهوری اسلامی به عنوان یک دولت اسلامی سرمشق وام‌قزای جهان اسلام بود. 6. الگوی صدور انقلاب اسلامی در دوران سازندگی، ارائه یک دولت توسعه یافته اقتصادی از جمهوری اسلامی بود. 7. الگوی صدور انقلاب اسلامی در دوران اصلاحات، ارائه یک مدل مردم‌سالاری دینی از جمهوری اسلامی بود. 8. الگوی صدور انقلاب اسلامی در دوران اصول‌گرایی، ارائه سرمشقی از جمهوری اسلامی به عنوان یک دولت عدالت‌طلب و سلطه‌ستیز بود.

کتاب فوق در شش فصل به شرح زیر سازماندهی شده است: فصل اول با عنوان «کلیات» به توضیح کلیات موضوع کتاب می‌پردازد. در واقع پنج فصل دیگر الگوهای صدور انقلاب اسلامی را در دوره‌های مختلف سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران مورد بررسی قرار می‌دهد. فصل دوم با عنوان «مبانی صدور انقلاب اسلامی»، به واکاوی، توصیف و تبیین معنا، مفهوم، اهداف، ابزار و مبانی نظری و گفتمانی صدور انقلاب اسلامی اختصاص دارد. از اینرو، نخست توضیح داده می‌شود که انقلاب اسلامی ایران با توجه به ماهیت فرا ملی و اسلامی، جهانشمولی ایدئولوژی آن و موقعیت ژئوپولیتیک ایران یک انقلاب بازتاب دار و قابل صدور است. سپس دیدگاه‌ها و نظریه‌های مختلف در مورد صدور انقلاب اسلامی مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

اهداف کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت صدور انقلاب اسلامی به معنای حفظ امنیت و بقاء انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی، ایجاد منطقه نفوذ و تأسیس جامعه جهانی اسلامی در قسمت بعدی توضیح داده می‌شود. الگوهای مختلف صدور انقلاب اسلامی بر مبنای سیاست‌ها و ابزارهای متناسب و مطلوب در بخش آخر بررسی می‌شود.

فصل سوم تحت عنوان «الگوی صدور انقلاب اسلامی در دوران دفاع مقدس»، به تجزیه و تحلیل و واکاوی تغییر و تحول الگوی صدور انقلاب اسلامی در این دوره می‌پردازد. جهت تأمین این هدف نخست، پیشینه جایگاه صدور انقلاب اسلامی در سیاست خارجی ایران قبل از جنگ بررسی می‌شود تا زمینه توضیح تحول آن در این دوره فراهم شود. سپس تغییر و تحولات داخلی و خارجی (اعم از منطقه ای و بین‌المللی) به عنوان عوامل تاثیر گذار بر تغییر الگوی انقلاب مستمر به انقلاب مستقر تبیین می‌گردد. تأکید و تمرکز اصلی بر حمله عراق به ایران به عنوان مهمترین عامل تاثیر گذار بر تغییر الگوی صدور انقلاب اسلامی خواهد بود.

فصل چهارم «با عنوان الگوی صدور انقلاب در دوران موسوم به سازندگی»، به تبیین و توضیح الگوی صدور انقلاب اسلامی در قالب ارائه یک مدل دولت توسعه یافته اقتصادی از جمهوری اسلامی می‌پردازد. در این راستا نخست، چگونگی تغییر و تحول الگوی صدور انقلاب در این دوره واکاوی می‌شود. سپس علل و عوامل تاثیر گذار بر این تغییر و تحول الگویی تجزیه و تحلیل می‌گردد. پایان جنگ تحمیلی، تغییر رهبران و تصمیم‌گیرندگان، حمله عراق به کویت، پایان نظام دو قطبی مهمترین عوامل تعیین کننده تغییر و تحول الگوی صدور انقلاب در این دوره تلقی و بررسی می‌شود. فصل پنجم تحت عنوان «الگوی صدور انقلاب اسلامی در دوره اصلاحات»، به بحث و بررسی چگونگی و چرایی تغییر و تحول الگوی صدور انقلاب در این دوره هشت ساله اختصاص دارد.

در نخستین بخش، توضیح داده می‌شود که الگوی صدور انقلاب اسلامی از ارائه یک مدل دولت توسعه یافته اقتصادی به یک

الگوی مردم سالاری دینی تغییر و تحول یافت. مهمترین عوامل تاثیر گذار بر این تغییر و تحول در الگوی صدور انقلاب اسلامی نیز تحول در گفتمان حاکم بر سیاست خارجی جمهوری اسلامی، تغییر نخبگان و تصمیم گیرندگان و تحولات منطقه ای و بین المللی تلقی شده و مورد بحث و بررسی قرار می گیرد. فصل ششم تحت عنوان «الگوی صدور انقلاب اسلامی در دوره اصول گرایی» به واکاوی و تحلیل چگونگی و چرایی تحول در الگوی صدور انقلاب در دوره چهارساله دولت نهم می پردازد. تغییر و تحولات داخلی و در راس آن حاکمیت گفتمان اصول گرایی عدالت محور بر سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در اثر روی کار آمدن نخبگان و تصمیم گیرندگان جدید از جمله عوامل تعیین کننده و تأثیرگذار بر تغییر الگوی صدور انقلاب هستند که در این دوره بررسی می شود.

تحولات عراق، جنگ 33 روزه لبنان و جنگ 22 روزه غزه عوامل دیگری هستند که باعث تغییر الگوی صدور انقلاب در این دوره می شوند. به طوری که الگوی صدور انقلاب از مدل معرفی دولت توسعه یافته سیاسی - اقتصادی به ارائه یک دولت سلطه ستیز و عدالت خواه تغییر می یابد. از اینرو، در قالب گفتمان اصول گرایی عدالت محور، حمایت از مسلمانان و مستضعفان، مبارزه و مقابله با استکبار و مستکبرین و در راس آنان آمریکا و اسرائیل و گسترش روابط با کشورهای جهان سوم به عنوان اصول و محورهای این الگوی صدور انقلاب اسلامی در دستور کار سیاست خارجی ایران قرار می گیرد. سرانجام در نتیجه گیری به عنوان جمع بندی مباحث، چگونگی سیر تحول کلی الگوی صدور انقلاب اسلامی در طول سه دهه گذشته و عوامل و عناصر اصلی تعیین کننده آن تحلیل می گردد.

کتاب «الگوهای صدور انقلاب در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران» تألیف جلال دهقانی فیروزآبادی و فیروزه رادفر در سال 89 به همت انتشارات دانشگاه امام صادق (ع) منتشر شد.